

ABECEDA MZDOVÉ ÚČETNÍ 2022

32. aktualizované vydání (leden 2022)

5. aktualizace k 1. 7. 2022

Kapitola 2. – PRACOVNĚPRÁVNÍ A MZDOVÉ MINIMUM

Str. 114 a 115 Repo sazba k 1. 7. 2022 činí 7 %, takže úrok z prodlení je 15 %.

Kapitola 4. – SRÁŽKY ZE MZDY

*Nabývá účinnosti
1. července 2022*

Nařízení vlády č. 204/2022 Sb., o zvýšení částek životního minima a existenčního minima

Změny se týkají podkapitoly 4.6 na str. 182 a Přehledu důležitých údajů na str. 683.

V průběhu roku 2022 došlo bohužel k nejasnostem ve věci výše normativních nákladů na bydlení jednotlivce. V této věci rozhodl Nejvyšší soud svým stanoviskem ze dne 8. 6. 2022, sp. zn. Cpjn 202/2022, že při stanovení nezabavitelné částky, která povinnému nesmí být sražena z měsíční mzdy, se částka normativních nákladů na bydlení pro rok 2022 (vymezená nařízením vlády č. 507/2021 Sb.) zvyšuje o částku uvedenou v § 26a odst. 2 zákona č. 117/1995 Sb., tj. o 1 120 Kč (platí tak 2. varianta výpočtu z 3. letošní aktualizace knihy). Normativní náklady na bydlení tak již v 1. pololetí 2022 činily 6 815 Kč + 1 120 Kč = 7 935 Kč. K této částce je třeba připočítat životní minimum jednotlivce, které od 1. 4. 2022 činilo 4 250 Kč a **s účinností od 1. 7. 2022 bylo zvýšeno nařízením vlády č. 204/2022 Sb. na 4 620 Kč.**

Součet životního minima jednotlivce a normativních nákladů na bydlení jednotlivce (v obcích velikosti 50 tisíc až téměř 100 tisíc obyvatel) od 1. 7. 2022 činí 12 555 Kč, což je **výpočtová základna pro zjištění nezabavitelných částek a výše zbytku čisté mzdy, nad který lze srážku provést bez omezení.** Zvýšení životního minima nařízením vlády č. 204/2022 Sb. se ale uplatní až pro srážky ze mzdy za měsíc červenec 2022.

Nezabavitelné částky tak nyní činí:

Aa	na osobu povinného - 3/4 výpočtové základny	9 416,25 Kč
Ab	na každou vyživovanou osobu - 1/3 částky Aa	3 138,75 Kč
B	200 % výpočtové základny, nad kterou je možné zbytek čisté mzdy srazit bez omezení	25 110 Kč
	z toho 1/3 (maximální výše 1/3 zbytku čisté mzdy)	8 370 Kč

ABECEDA MZDOVÉ ÚČETNÍ 2022

32. aktualizované vydání (leden 2022)

4. aktualizace k 1. 6. 2022

Kapitola 2. – PRACOVNĚPRÁVNÍ A MZDOVÉ MINIMUM

*Nabyla účinnosti
14. května 2022*

Vyhláška č. 116/2022 Sb., kterou se mění vyhláška č. 511/2021 Sb., o změně sazby základní náhrady za použití silničních motorových vozidel a stravného a o stanovení průměrné ceny pohonných hmot pro účely poskytování cestovních náhrad, ve znění vyhlášky č. 47/2022 Sb.

Str. 122 V oddíle 2.9.1 *Cestovní náhrady* se mění výše průměrné ceny u automobilového benzínu 95 oktanů, která nově činí **44,50 Kč/l**, a výše průměrné ceny motorové nafty, která nově činí **47,10 Kč/l**.

Str. 683 V tabulce *Cestovní náhrady* se mění výše průměrné ceny u automobilového benzínu 95 oktanů, která nově činí **44,50 Kč/l**, a výše průměrné ceny motorové nafty, která nově činí **47,10 Kč/l**.

Kapitola 6. – DAŇ Z PŘÍJMŮ FYZICKÝCH OSOB ZE ZÁVISLÉ ČINNOSTI

*Nabyl účinnosti
28. května 2022*

Zákon č. 128/2022 Sb., o opatřeních v oblasti daní v souvislosti s ozbrojeným konfliktem na území Ukrajiny vyvolaným invází vojsk Ruské federace

Str. 244 V podkapitole 6.3 *Příjmy osvobozené od daně* se za bod Hodnota přechodného ubytování doplňují nové body, které znějí:

- „Příjem ve formě poskytnutého ubytování ve zdaňovacím období roku 2022, je-li poskytnuto zaměstnavatelem podle zákona o daních z příjmů zaměstnanci a jeho rodinnému příslušníkovi s bydlištěm na území Ukrajiny z důvodu, že tento rodinný příslušník opustil Ukrajinu v souvislosti s ozbrojeným konfliktem na jejím území vyvolaným invází vojsk Ruské federace.
- **Bezáplatný příjem poskytnutý v roce 2022 za účelem podpory obranného úsilí Ukrajiny ve smyslu § 4a ZDP.“**

Str. 258

V oddíle 6.7.1 *Bezúplatná plnění (dřívě dary)* se mění úhrnná hodnota bezúplatného plnění, kterou lze maximálně odečíst od základu daně. Tento bod nově zní:

- „úhrnná hodnota bezúplatného plnění musí činit minimálně 1 000 Kč, nebo alespoň částku přesahující 2 % základu daně, maximálně lze odečíst 30 % základu daně,“

Za výčet bodů se doplňuje nový odstavec:

„Bezúplatné plnění poskytnuté v roce 2022 lze daňově uplatnit v případě poskytnutí:

- za účelem podpory obranného úsilí Ukrajiny, pokud příjemce bezúplatného plnění splňuje podmínky, za kterých lze od základu daně odečíst hodnotu bezúplatného plnění,
- Ukrajině, jejím územně správním celkům nebo právnickým nebo fyzickým osobám se sídlem nebo bydlištěm na Ukrajině, pokud příjemce bezúplatného plnění a účel bezúplatného plnění splňuje podmínky, za kterých lze od základu daně odečíst hodnotu bezúplatného plnění.“

Str. 259

V oddíle 6.7.1 *Bezúplatná plnění (dřívě dary)* se do odstavce začínajícího slovy „Poskytnuté bezúplatné plnění prokáže poplatník dokladem...“ doplňuje nová věta:

„Bezúplatné plnění lze v případě poskytnutí na zveřejněný účet číslo 304452700/0300 prokazovat výpisem z účtu, případně ústřížkem složenky (nevyžaduje se potvrzení příjemce daru).“

Str. 266

V oddíle 6.7.7 *Daňoví nerezidenti* se první odstavec doplňuje o větu:

„Snížení základu daně o poskytnutou hodnotu bezúplatného plnění v roce 2022 lze použít i u poplatníka daně z příjmů fyzických osob, který je daňovým rezidentem Ukrajiny.“

Kapitola 12. – ODŠKODŇOVÁNÍ PRACOVNÍCH ÚRAZŮ A NEMOCÍ Z POVOLÁNÍ

*Nabylo účinnosti
1. června 2022*

Nařízení vlády č. 138/2022 Sb., o úpravě náhrady za ztrátu na výdělků po skončení pracovní neschopnosti vzniklé pracovním úrazem nebo nemocí z povolání a o úpravě náhrady nákladů na výživu pozůstalých podle pracovněprávních předpisů (nařízení o úpravě náhrady)

Str. 647

Do výčtu nařízení vlády se doplňuje nové nařízení vlády č. 138/2022 Sb., o úpravě náhrady za ztrátu na výdělků po skončení

pracovní neschopnosti vzniklé pracovním úrazem nebo nemocí z povolání a o úpravě náhrady nákladů na výživu pozůstalých podle pracovněprávních předpisů (nařízení o úpravě náhrady), které nabývá účinnosti dnem 1. června 2022.

Rok 2022 je ve znamení vysoké inflace a zvyšování životních nákladů, na základě kterých je vláda zákonem o důchodovém pojištění zavázána valorizovat důchody. Druhá valorizace důchodů probíhá od června 2022 na základě nařízení vlády č. 35/2022 Sb., což si vynutilo také zrcadlové zvýšení (valorizaci) průměrných výdělků rozhodných pro poskytování rent zaměstnancům postiženým pracovními úrazy nebo nemocemi z povolání i pro poskytování rent pozůstalým.

Taková valorizace průměrných výdělků pro účely rent probíhá podle nařízení vlády č. 138/2022 Sb. o 8,2% od měsíce června 2022 (s výplatou v červenci 2022). Zajímavé na této valorizaci je, že se týká nejen dosavadních rent, ale i těch budoucích, na které vznikne nárok v období od 1. června 2022 do 31. prosince 2022.

Současně lze v návaznosti na třetí valorizaci důchodů od září 2022 o 5,2% na základě nařízení vlády č. 136/2022 Sb., o třetím zvýšení důchodů v roce 2022, důvodně očekávat další zrcadlovou valorizaci průměrných výdělků pro účely stanovení výše rent od měsíce září 2022 (s výplatou v říjnu 2022) o stejnou hodnotu 5,2%.

Do odškodňování pracovních úrazů a nemocí z povolání může zasáhnout také úprava minimální mzdy a zaručených mezd, o kterých zatím není mezi sociálními partnery shoda, zda, kdy a v jaké výši bude provedena.

ABECEDA MZDOVÉ ÚČETNÍ 2022

32. aktualizované vydání (leden 2022)

3. aktualizace k 1. 4. 2022

Kapitola 4. – SRÁŽKY ZE MZDY

*Nabývá účinnosti
1. dubna 2022*

Nařízení vlády č. 75/2022 Sb., o zvýšení částek životního minima a existenčního minima

Změny se týkají podkapitoly 4.6 na str. 182 a Přehledu důležitých údajů na str. 683.

S účinností od 1. 4. 2022 dochází ke zvýšení životního minima (jednotlivce) nařízením vlády č. 75/2022 Sb., o zvýšení částek životního minima a existenčního minima. Tím se mění i částky, z nichž se počítají i srážky ze mzdy, a to i pro oddlužení.

Nové částky jsou dále uvedeny ve dvou variantách, protože mnozí zaměstnavatelé odmítli (legitimně) brát v úvahu zvýšení normativních nákladů na bydlení o 1 120 Kč provedené zákonem č. 17/2022 Sb. s tím, že tak bylo učiněno pro účely příspěvku na bydlení (jak je v textu výslovně uvedeno), nikoliv srážek ze mzdy (viz k tomu již aktualizaci této publikace č. 1). Navíc nejméně dva krajské soudy (České Budějovice a Hradec Králové) toto navýšení odmítly pro insolvenční účely svými závaznými opatřeními.

Autor tak ponechává na plátcích mzdy, který z obou způsobů výpočtu zvolí.

Životní minimum jednotlivce bylo zvýšeno na 4 250 Kč (z 3 860 Kč).

1. varianta výpočtu (postup bez navýšení VZ o 1 120 Kč)

Výpočtová základna (VZ) nově činí $4\,250 + 6\,815$ (podle nařízení vlády č. 507/2021 Sb.) = 11 065 Kč.

Složky nezabavitelné částky jsou:

Aa	na osobu povinného - 3/4 výpočtové základny	8 298,75 Kč
Ab	na každou vyživovanou osobu - 1/3 částky Aa	2 766,25 Kč
B	200 % výpočtové základny, nad kterou je možné zbytek čisté mzdy srazit bez omezení	22 130 Kč
	z toho 1/3 (maximální výše 1/3 zbytku čisté mzdy)	7 376 Kč (po zaokrouhlení částky B dolů na celé koruny, na částku dělitelnou třemi, tj. na částku 22 128 Kč)

2. varianta výpočtu (postup s navýšením VZ o 1 120 Kč)

Výpočtová základna (VZ) nově činí $4\,250 + 6\,815 + 1\,120 = 12\,185$ Kč

Složky nezabavitelné částky jsou:

Aa	na osobu povinného - 3/4 výpočtové základny	9 138,75 Kč
Ab	na každou vyživovanou osobu - 1/3 částky Aa	3 046,25 Kč
B	200 % výpočtové základny, nad kterou je možné zbytek čisté mzdy srazit bez omezení	24 370 Kč
	z toho 1/3 (maximální výše 1/3 zbytku čisté mzdy)	8 123 Kč (po zaokrouhlení částky B dolů na celé koruny, na částku dělitelnou třemi, tj. na částku 24 369 Kč)

Nově dané částky se poprvé uplatní pro srážky ze mzdy za duben 2022 (podle § 4 nařízení vlády č. 595/2006 Sb.).

ABECEDA MZDOVÉ ÚČETNÍ 2022

32. aktualizované vydání (leden 2022)

2. aktualizace k 12. 3. 2022

Kapitola 2. – PRACOVNĚPRÁVNÍ A MZDOVÉ MINIMUM

*Nabývá účinnosti
12. března 2022*

Vyhláška č. 47/2022 Sb., kterou se mění vyhláška č. 511/2021 Sb., o změně sazby základní náhrady za používání silničních motorových vozidel a o stanovení průměrné ceny pohonných hmot pro účely poskytování cestovních náhrad

Str. 122 V oddíle 2.9.1 *Cestovní náhrady* se mění výše průměrné ceny za 1 kilowatthodinu, která nově činí **6,00 Kč**.

Str. 683 V tabulce *Cestovní náhrady* se mění výše průměrné ceny za 1 kilowatthodinu, která nově činí **6,00 Kč**.

ABECEDA MZDOVÉ ÚČETNÍ 2022

32. aktualizované vydání (leden 2022)

1. aktualizace k 4. 3. 2022

Kapitola 4. – SRÁŽKY ZE MZDY

Změny se týkají podkapitoly 4.6 na str. 182 a Přehledu důležitých údajů na str. 683.

Nakladatelství ANAG byl na jeho žádost doručen dopis, podepsaný náměstkyní ministra práce a sociálních věcí Ing. Ivou Merhautovou, MBA, s odpovědí k věci normativních nákladů na bydlení pro účely srážek ze mzdy. Z dopisu uvádím následující krátké citáty:

„Podle ustanovení § 26a odst. 1 zákona č. 117/1995 Sb., o státní sociální podpoře, ve znění zákona č. 17/2022 Sb., se částky měsíčních normativních nákladů na bydlení stanovené nařízením vlády vydaným podle § 28 pro rok 2022 pro období od 1. ledna 2022 do 31. prosince 2022 **navyšují** pro stanovení nároku na příspěvek na bydlení a jeho výši o částky stanovené v odstavci 2 (...). (proto) **má MPSV za to**, že v roce 2022 by i pro výpočet nezabavitelné částky podle nařízení vlády č. 595/2006 Sb. **měla být reflektována skutečnost, že normativní náklady na bydlení byly pro rok 2022 mimořádně navýšeny (...)**“ (rozuměj zákonem č. 17/2022 Sb.).

Za pozornost stojí formulace, že by „měla být reflektována skutečnost“. Ministerstvo práce a sociálních věcí – stejně jako Ministerstvo spravedlnosti – se očitě brání formulaci, že se tak musí stát. Ta totiž ze žádného právního předpisu nevyplývá. Navíc je přehlédnuta skutečnost, že zákon č. 17/2022 Sb. ve výše zmíněném § 26a výslovně uvedl, že navýšení normativních nákladů bylo přijato pro **stanovení nároku na příspěvek na bydlení a jeho výši**.

V současné situaci se autor kloní k názoru, že je účelné příslušné částky navýšit a při jejich výpočtu vyjít ze skutečnosti, že toto navýšení činí 1 120 Kč měsíčně.

Nelze ovšem vyloučit možnost, že by některý z věřitelů (oprávněných osob) mohl podat tzv. poddlužnickou žalobu soudu, aby plátce mzdy ze svého zaplatil ty částky, které díky uvedenému navýšení ze mzdy dlužníka (povinného) nesrazil.

Nově vypočtené částky

Normativní náklady na bydlení jednotlivce v uvedených bytech s připočtením jejich navýšení podle § 26a zákona č. 117/1995 Sb., o státní sociální podpoře, ve znění zákona č. 17/2022 Sb., pro rok 2022 činí **6 815 Kč + 1 120 Kč** (§ 26a uvedeného zákona) a jejich součet činí **7 935 Kč + 3 860 Kč** (životní minimum

jednotlivce), tj. **11 795 Kč**, což je **výpočtová základna** pro dále uvedené položky Aa a B.

Složky nezabavitelné částky jsou:

Aa	na osobu povinného - 3/4 výpočtové základny	8 846,25 Kč
Ab	na každou vyživovanou osobu - 1/3 částky Aa	2 948,75 Kč
B	200 % výpočtové základny, nad kterou je možné zbytek čisté mzdy srazit bez omezení	23 590 Kč
	z toho 1/3 (maximální výše 1/3 zbytku čisté mzdy)	7 863 Kč (po zaokrouhlení částky B dolů na celé koruny, na částku dělitelnou třemi, tj. na částku 23 589 Kč)

Podle těchto pravidel je třeba přepočítat i příklady a další výklad v podkapitole 4.6.

JUDr. Bořivoj Šubrt

ABECEDA MZDOVÉ ÚČETNÍ 2022

32. aktualizované vydání

JUDr. Bořivoj Šubrt, JUDr. Zdeňka Leiblová, Věra Příhodová,
Ing. Alena Skoumalová, Ing. Antonín Daněk, Ing. Michal Ztratil,
Helena Přikrylová, Mgr. Lada Šupčíková,
Jana Dorčáková, JUDr. Martin Mikyska

Vydalo nakladatelství ANAG
Odpovědná redaktorka Mgr. Pavlína Šestáková
Sazba Mgr. Markéta Pučoková
Autorská uzávěrka 10. ledna 2022
Tisk a vazba Czech Print Center
Na Rovince 876, 720 00 Ostrava – Hrabová
ISBN 978-80-7554-349-3

ANAG, spol. s r.o.
Kollárovo nám. 698/7, 779 00 Olomouc
tel.: 585 757 411, fax: 585 418 867
e-mail: obchod@anag.cz
www.anag.cz